

Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v územnej pôsobnosti PSK na roky 2019 – 2020

Úvod

Súčasná moderná európska spoločnosť si v kontexte regionálnych a štátnych potrieb vyžaduje odborne a profesijne vzdelaných ľudí, ktorí sú jazykovo zdatní, schopní efektívne pracovať s informačno-komunikačnými technológiami, využívať moderné metódy a formy práce, byť samostatní a schopní prijímať nové výzvy v rámci celoživotného vzdelávania. Zároveň si mnohé oblasti ekonomiky vyžadujú zručných remeselníkov a odborníkov schopných samostatne pracovať a niesť za svoju prácu zodpovednosť.

Stredné školy na území PSK sa musia rozvíjať tak, aby boli atraktívne pre mládež aj dospelých, aby zvýšili svoj význam v očiach verejnosti a aby vzdelávanie, ktoré poskytujú bolo relevantné pre úspešný vstup absolventov na trh práce či pre ďalšie štúdium na vysokých školách. Školy musia fungovať nie ako subjekty odtrhnuté od reálnych potrieb zamestnávateľov a vysokých škôl, ale ako komplexná štruktúra stredoškolského vzdelania vychádzajúca z regionálnych potrieb, potrieb Slovenskej republiky a v neposlednom rade aj zo štruktúry potrieb ekonomiky a vzdelávania v rámci Európskej únie. Školy majú ponúkať také učebné a študijné odbory, ktoré umožnia uplatnenie absolventov v komplexe ekonomiky, majú vysokú pridanú hodnotu a umožňujú absolventom bezproblémové zaradenie sa na trh práce. Cieľom stredoškolského vzdelávania musí byť absolvent, ktorého vedomosti, zručnosti a kompetencie sú v súlade s požiadavkami štátnych vzdelávacích programov a zároveň v súlade s potrebami trhu práce v regióne.

PSK napomáha procesu spoluprácou so zainteresovanými partnermi – miestnou samosprávou, stavovskými organizáciami a profesijnými združeniami, podnikateľmi, vysokými školami, základnými školami, žiakmi, pedagogickou a nepedagogickou verejnosťou. Musí to byť proces s maximálne efektívnym využitím existujúcich kapacitných a materiálnych podmienok, personálneho obsadenia existujúcich škôl a efektívnym vynaložením finančných prostriedkov.

Tento proces si vyžaduje od PSK nastavenie takej štruktúry stredných škôl, ale aj skladby učebných a študijných odborov, ktorá bude vychádzať z aktuálnych a očakávaných potrieb trhu práce a trhu vzdelávania. Cieľom je, aby stredné školy v územnej pôsobnosti PSK boli nastavené v súlade s reálnymi potrebami regiónu v nasledujúcich rokoch na základe verifikovateľných informácií a analýz.

Kvalitná výchova a vzdelávanie je základom pre vývoj modernej spoločnosti. Hlavným predpokladom vytvorenia kvalitného života je tvorivé a humánne vzdelávanie, výchova k tolerancii a znášanlivosti a v profesijnej oblasti také stredoškolské, resp. vysokoškolské vzdelávanie, ktoré umožní absolventom efektívne zapojenie sa do pracovného procesu a bude kvalitným základom pre proces celoživotného vzdelávania. Práve v oblasti profesijného rastu absolventov škôl sa ukazuje potreba presadenia stredoškolského vzdelávania na Slovensku, a teda aj v PSK, najmä v oblasti prírodných vied, technických a remeselných odborov a odborov, ktoré sa týkajú sociálnych služieb a zdravotníctva. Absolventi týchto oblastí vzdelávania majú v perspektíve potrieb trhu práce možnosť uplatniť sa efektívne a výhodne, pretože práve v týchto oblastiach bude spoločnosť čeliť problémom týkajúcich sa nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily. Spoločnosť na Slovensku sa mení, mení sa jej veková štruktúra, jej regionálna vzdelanostná štruktúra, dochádza k presunom obyvateľstva smerom na západ.

Moderná spoločnosť si vyžaduje schopnosť neustáleho získavania nových vedomostí, zručností a kompetencií nevyhnutných pre prax alebo ďalšie vzdelávanie. Nutné je prispôsobovanie sa rýchlemu tempu rozvoja vo všetkých oblastiach života. Vzdelávanie sa stáva celoživotným procesom, obsahuje množstvo nových podnetov, operatívnych ale aj strategických zmien v oblasti štátnych a regionálnych záujmov, je čoraz viac poznamenávané rýchlym a širokospokrállym prístupom k informáciám vo všetkých oblastiach ľudského poznania. Aj to je dôvod, pre ktorý si uvedomujeme potrebu kvalitného a efektívneho systému výchovy a vzdelávania, ktoré bude podporovať rozvoj zručností a talentov, nadobúdanie reálnych skúseností a ponúkať priestor inováciám. Len takéto vzdelávanie môže byť v konečnom dôsledku perspektívnym zdrojom dlhodobej prosperity nielen nášho kraja, ale i celej krajiny.

Stratégia výchovy a vzdelávania Prešovského samosprávneho kraja na obdobie rokov 2019 – 2020 vychádza zo schválenej Stratégie výchovy a vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2017 – 2022 so zakomponovaním aktuálnych potrieb a informácií v oblasti vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji.

Stratégia výchovy a vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2017 – 2022 bola vytvorená ako strategický dokument, ktorého cieľom je:

- skvalitňovať podmienky pre vzdelávanie v súlade s modernými potrebami,
- zlepšovať podmienky pre rozvoj školstva v regióne,
- podporovať trvalo udržateľný a efektívny rozvoj školstva.

Ambíciou Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania Prešovského samosprávneho kraja na obdobie rokov 2019 – 2020 je na základe komplexnej analýzy stavu stredného školstva v PSK a aktualizácie Stratégie výchovy a vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji na roky 2017 – 2022 stanoviť konkrétné ciele v krátkodobom časovom horizonte pre školy, ktoré sú v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK ako aj pre ďalšie školy, ktorých nie je PSK zriaďovateľom.

Cieľom je riešenie aktuálnych výziev, pred ktorými stojí školstvo v PSK vzhľadom na populačnú krvku, potreby pracovného trhu a ďalšie aktuálne výzvy pre nasledujúce roky.

Pri tvorbe stratégie vychádzame z platnej legislatívy, z koncepčných materiálov MŠVVaŠ SR i z vlastných analýz a poznatkov. Vzhľadom na dynamicky prebiehajúce zmeny v spoločnosti je potrebné považovať stratégiu za otvorený materiál, ktorý je možné dopĺňať a v prípade zmenených podmienok i upravovať.

Stratégia výchovy a vzdelávania Prešovského samosprávneho kraja na obdobie rokov 2019 – 2020 predstavuje určité smerovanie pre všetky vzdelávacie inštitúcie na území PSK a jej ambíciou je prispieť k naplneniu základného cieľa, ktorým je efektívna a vysoko kvaliná výchova a vzdelávanie žiakov v Prešovskom samosprávnom kraji v nasledujúcich rokoch.

1. Demografický vývoj

Prešovský kraj sa administratívne člení na 13 okresov, z ktorých rozlohou a počtom obyvateľov sú najväčšie okresy Prešov, Poprad a Bardejov. Z analýzy populačného vývoja vyplýva, že od roku 2019 bude počet žiakov končiacich 9. ročník základných škôl stúpať s istými výnimkami podľa jednotlivých okresov, najmä v rokoch 2020, 2021 a 2026.

Po roku 2025 nastane výrazný celkový pokles počtu žiakov na Slovensku, ako aj obyvateľov Slovenska, čo bude trvať do roku 2040 (zdroj www.infostat.sk).

Územie	Predpokladaný počet žiakov v 9.ročníku*							
	2026	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
Bardejov	882	802	847	769	738	760	789	724
Humenné	537	534	521	504	526	491	440	468
Kežmarok	1278	1174	1003	994	895	865	859	784
Levoča	363	379	389	426	312	269	279	283
Medzilaborce	77	90	81	85	69	79	67	77
Poprad	1180	1190	1021	1060	1017	965	887	807
Prešov	2034	1951	1779	1693	1614	1430	1433	1299
Sabinov	1004	854	781	776	672	675	686	584
Snina	285	313	327	317	290	291	283	296
Stará Ľubovňa	668	655	585	548	528	535	487	499
Stropkov	204	220	184	166	169	167	189	173
Svidník	320	341	303	304	331	301	317	302
Vranov nad Topľou	1090	985	923	899	956	811	769	784
SPOLU	9922	9488	8744	8541	8117	7639	7485	7080

*podľa údajov o počte žiakov na základných školach k 15.9.2017

Medziročný rozdiel	434	744	203	424	478	154	405
---------------------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

Zdroj: CVTI, Bratislava

Z analýzy demografického vývoja vyplýva, že od roku 2019 do roku 2026 bude v PSK stúpať počet žiakov vo veku 15 rokov (žiakov 9. ročníka základnej školy). Najväčší nárast sa očakáva v okresoch Prešov, Poprad, Kežmarok, Sabinov, v okresoch Medzilaborce, Snina, Stropkov, Svidník bude situácia stabilizovaná, resp. nárast bude iba mierny. Po roku 2025 však nastane prognózovaný pokles počtu žiakov 9. ročníka výrazne v okresoch Medzilaborce, Snina, Stropkov, Svidník.

2. Ekonomika a priemysel

Priemysel v kraji je rôznorodý bez výraznej orientácie na niektoré výrobné odvetvia. Dôležité zastúpenie tu má kovospracujúci, chemický, drevospracujúci, potravinársky, elektrotechnický, strojársky, textilný a odevný priemysel. Je koncentrovaný hlavne do okresných miest. Najvýznamnejší zamestnávatelia pôsobia v okresoch Prešov a Poprad. Okres Poprad má vyše 100 000 obyvateľov, je spádovou oblasťou pre cca 250 00 obyvateľov, okres Prešov má vyše 170 000 obyvateľov a je spádovou oblasťou pre cca 300 000 obyvateľov, čo sú spádové oblasti pre cca 60% obyvateľov PSK. Podnikateľské aktivity obyvateľov ovplyvňujú podmienky a možnosti vytvorené v kraji.

Na území PSK pôsobí viac ako 19 000 firiem zameraných na tvorbu zisku a vyše 48 000 tisíc súkromne podnikajúcich fyzických osôb (živnostníkov, vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského zákona. Svoju činnosť orientujú hlavne do odvetví stavebníctva, obchodu a priemyselnej výroby (zdroj SARIO 2017).

V Prešovskom kraji sú najväčšími zamestnávateľmi – zamestnávatelia z viac ako 500 zamestnancami za rok 2017 (zdroj FINSTAT)

Tatravagónka, a.s. (Poprad) - výroba železničných vozňov a podvozkov (vyše 2000 zamestnancov)
WHIRLPOOL Slovakia, s.r.o. (Poprad – Matejovce) – výroba elektrotechniky (vyše 1300 zamestnancov)
Milk-Agro, s.r.o. (Prešov) – mliekarenská výroba (vyše 1300 zamestnancov)
Lear Corporation Seating Slovakia (Prešov) – automobilový priemysel (vyše 1000 zamestnancov)
CHEMOSVIT FOLIE a.s. (Svit) – výroba obalových materiálov (vyše 1000 zamestnancov)
MECOM GROUP, s.r.o. (Humenné) – potravinársky priemysel (vyše 1000 zamestnancov)
Nemocnica Poprad (Poprad) – zdravotníctvo (vyše 1000 zamestnancov)
Prešovská univerzita (Prešov) – školstvo (vyše 1000 zamestnancov)
MERKURY MARKET SLOVAKIA, s.r.o. (Prešov) – maloobchod (vyše 500 zamestnancov)
Plzenský Prazdroj Slovensko, s.r.o (Veľký Šariš) - potravinárstvo (vyše 500 zamestnancov)
CHEMOSVIT FOLIE, a.s. (Svit) – chémia a plasty (vyše 500 zamestnancov)
STD DONIVO, a.s. (Vranov nad Topľou) – doprava a logistika (vyše 500 zamestnancov)
KE Prešov Elektrik, s.r.o. (Prešov) – automobilový priemysel (vyše 500 zamestnancov)
CEMM THOME SK, spol. s.r.o. (Prešov) - automobilový priemysel (vyše 500 zamestnancov)
COOP Jednota Prešov, s.d. (Prešov) – maloobchod (vyše 500 zamestnancov)
TESLA STROPKOV, a.s. (Stropkov) – elektrotechnika (vyše 500 zamestnancov)
Honeywell Turbo, s.r.o. (Záborské) – automobilový priemysel (vyše 500 zamestnancov)
Tytex Slovakia, s.r.o (Humenné) – odevy a obuvy (vyše 500 zamestnancov)
Podtatranská vodárenská prevádzková spoločnosť (Poprad) – energie a ťažba (vyše 500 zamestnancov)
Všeobecná nemocnica s poliklinikou Levoča, a.s. (Levoča) – zdravotníctvo (vyše 500 zamestnancov)
Vranovská nemocnica, a.s. (Vranov nad Topľou) - zdravotníctvo (vyše 500 zamestnancov)
KONŠTRUKTER, s.r.o. (Bardejov) – sprostredkovanie (vyše 500 zamestnancov)
Železnice Slovenskej republiky (Bratislava) – elektrotechnika a doprava (vyše 13 000 zamestnancov v SR)
Lesy Slovenskej republiky, š.p. (Banská Bystrica) – lesníctvo, drevársky priemysel (vyše 3 000 zamestnancov v SR)

Ďalší významní zamestnávatelia v Prešovskom kraji (podľa počtu zamestnancov v roku 2017 od 250 do 499)

Andritz Slovakia, s.r.o , Humenné – výroba kovových konštrukcií a ich časťí

Bardejovské kúpele, a.s., Bardejov – zdravotníctvo

BUKOCEL, a.s., Hencovce – drevo a papier

COOP Jednota, Poprad, s.d. – maloobchod

COOP Jednota, Vranov nad Topľou, s.d. – maloobchod
Dopravný podnik mesta Prešov, a.s., Prešov - doprava
Draka Comteq Slovakia s.r.o. (Záborské) – výroba ostatných elektronických a elektrických drôtov a kálov
EDYMAX Europe, s.r.o., Bardejov - činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú
EGOTEX, s.r.o, Prešov - výroba ostatného vrchného ošatenia
FALKE Slovakia, s.r.o., Svit - výroba pletených a háčkovaných pančúch
F.T.E automotive Slovakia, s.r.o (Prešov) – automobilový priemysel
G.V.P., s.r.o (Humenné) – veľkobchod
HEHGSTLER, s.r.o. Kežmarok - výroba elektrických motorov, generátorov a transformátorov
CHEMOSVIT FIBROCHEM, a.s., Svit – výroba umelých vlákien
I.C. Aumont, s.r.o, Svidník - činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú
KARMEN – veľkoobchod potravín, s.r.o (Prešov) - veľkoobchod
KOMFOS Prešov., s.r.o. (Prešov) – maloobchod
MAKOS, s.r.o. (Bardejov) - maloobchod
Nemocnica A. Leňa, a.s., Humenné – zdravotníctvo
Nemocnica Snina, s.r.o., Snina - zdravotníctvo
Nemocnica armádneho generála L. Svobodu, a.s., Svidník - zdravotníctvo
Nexis Fibers, a.s., Humenné - chémia a plasty
OLDRATI SLOVENSKO, s.r.o. (Humenné) - výroba ostatných výrobkov z gumy
Personel efekt, s.r.o., Prešov - činnosti agentúr sprostredkujúcich zamestnanie na dobu určitú
Petracompany Prešov, s.r.o. , Prešov - maloobchod s chlebom, pečivom, cukrárskymi výrobkami v špecializovaných predajniach
Prima Poprad, s.r.o., Poprad - výroba plastových dosiek, fólií, hadíc a profilov
Podtatranská hydina, a.s., Kežmarok - potravinárstvo
SAD Humenné, a.s., Humenné - doprava
SAD Prešov, a.s, Prešov - doprava
SANAS, a.s.. Sabinov – drevo a papier
Schüle Slovakia, s.r.o., Poprad – Veľká – odlievanie ľahkých kovov
SPINEA, s.r.o., Prešov – strojárstvo
STIGA Slovakia, s.r.o (Poprad Matejovce) – výroba strojov pre poľnohospodárstvo a lesníctvo
Tatramat – ohrievače vody, s.r.o (Poprad – Matejovce) – výroba elektrických zariadení pre domácnosti
Terichem Tervakoski, a.s., Svit - výroba plastových dosiek, fólií, hadíc a profilov
Tesca Slovakia, s.r.o., Kežmarok - výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
TREVES Slovakia, s.r.o., Veľká Lomnica – výroba príslušenstva pre automobilový priemysel
UNEX Slovakia, s.r.o. Snina – výroba strojov a kovových konštrukcií a ich časťí
URANPRES, s.r.o. (Prešov) - výstavba mostov a tunelov

Zamestnávatelia (od 200 do 249 zamestnancov - výber)

Baliarne obchodu, a.s., Poprad - potravinárstvo
CHEMES, a.s. Humenné – energie a ťažba
Linak Slovakia, s.r.o., Prešov – elektrotechnika
LPH Vranov n/T, s.r.o., Vranov nad Topľou – chémia a plasty
Obuv – Špeciál, s.r.o., Bardejov – odevy a obuv
Tatranská mliekareň, a.s., Kežmarok – potravinárstvo
TATRASVIT SVIT – SOCKS, a.s. , Svit– výroba pančúch
Strojchem, a.s., Svit – strojárstvo
Šarišské pekárne a cukrárne, a.s., Prešov – potravinárstvo
Podvihorlatské pekárne a cukrárne, a.s. Humenné – potravinárstvo
HO@PE family, s.r.o, Poprad - Matejovce - potravinárstvo

3. Nezamestnanosť absolventov stredných škôl na území Prešovského samosprávneho kraja

V tabuľkovanom prehľade je uvedený počet absolventov stredných škôl za roky 2016 a 2017 s vyčíslenou absolentskou nezamestnanosťou v septembri 2017 a máji 2018. Najvyššiu nezamestnanosť absolventov majú školy s vysokým percentom žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. V tabuľke je uvedená miera nezamestnanosti absolventov príslušnej školy od najnižšej miery nezamestnanosti po najvyššiu pre jednotlivé okresy PSK:

Legenda:

A	absolventi škôl za ostatné dva roky (2016 a 2017)
NA	nezamestnaní absolventi
AMN	absolentská miera nezamestnanosti (=NA/absolventi)
AB index	index absorpcie (= 1 - NA (máj)/NA(september))

Okres Bardejov

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium sv. Jána Bosca /o. z. Cirkevnnej spojenej školy	Jiráskova 5	Bardejov	Gym	cirkevná	38	1	2,6%	1	2,6%	0,00
Gymnázium Leonarda Stöckela	Jiráskova 12	Bardejov	Gym	štátnej	298	12	4,0%	14	4,7%	-0,17
Súkromné gymnázium	Ul. 29. augusta 4	Bardejov	Gym	súkromná	85	1	1,2%	4	4,7%	-3,00
Súkromná stredná odborná škola	Hviezdoslavova 11	Bardejov	SOŠ	súkromná	88	15	17,0%	5	5,7%	0,67
Obchodná akadémia	Komenského 5	Bardejov	SOŠ	štátnej	76	15	19,7%	7	9,2%	0,53
Spojená škola Juraja Henischa	Slovenská 5	Bardejov	Gym	štátnej	339	65	19,2%	37	10,9%	0,43
Stredná priemyselná škola	Komenského 5	Bardejov	SOŠ	štátnej	186	43	23,1%	26	14,0%	0,40
Hotelová akadémia Jána Andrašíka	Pod Vinborgom 3	Bardejov	SOŠ	štátnej	171	28	16,4%	31	18,1%	-0,11
Spojená škola	Štefánikova 64	Bardejov	SOŠ	štátnej	170	39	22,9%	31	18,2%	0,21

Okres Humenné

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Obchodná akadémia	Komenského 1	Humenné	SOŠ	štátnej	138	11	8,0%	2	1,4%	0,82
Gymnázium arm. gen. Ludvíka Svobodu	Komenského 4	Humenné	Gym	štátnej	309	5	1,6%	5	1,6%	0,00
Gymnázium sv. Jána Zlatoušeho	Lesná 28	Humenné	Gym	cirkevná	56	2	3,6%	1	1,8%	0,50
Hotelová akadémia	Štefánikova 28	Humenné	SOŠ	štátnej	149	26	17,4%	4	2,7%	0,85
Gymnázium sv. Cyrila a Metoda /o. z. Cirkevnnej spojenej školy	Duchnovičova 24	Humenné	Gym	cirkevná	68	3	4,4%	3	4,4%	0,00
Stredná zdravotnícka škola	Lipová 32	Humenné	SOŠ	štátnej	76	16	21,1%	5	6,6%	0,69
Stredná odborná škola polytechnická	Štefánikova 1550/20	Humenné	SOŠ	štátnej	303	48	15,8%	27	8,9%	0,44
Stredná odborná škola	Mierová 1973/79	Humenné	SOŠ	štátnej	214	45	21,0%	20	9,3%	0,56
Súkromná stredná odborná škola pedagogická EBG	Lesná 909/28	Humenné	SOŠ	súkromná	27	6	22,2%	3	11,1%	0,50
Stredná odborná škola technická	Družstevná 1737	Humenné	SOŠ	štátnej	196	34	17,3%	22	11,2%	0,35
Súkromná pedagogická a sociálna akadémia EBG	Lesná 909/28	Humenné	SOŠ	súkromná	23	6	26,1%	3	13,0%	0,50

Okres Kežmarok

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium ako organizačná zložka Spojenej školy	SNP 3/5	Spišská Stará Ves	Gym	štátnej	42	2	4,8%		0,0%	1,00
Súkromná stredná odborná škola /o. z. Súkromnej spojenej školy	Biela voda 2	Kežmarok	SOŠ	súkromná	60		0,0%		0,0%	
Gymnázium Pavla Országha Hviezdoslava	Hviezdoslavova 20	Kežmarok	Gym	štátnej	156	4	2,6%	1	0,6%	0,75
Stredná umelecká škola	Slavkovská 19	Kežmarok	SOŠ	štátnej	54	11	20,4%	2	3,7%	0,82
Súkromné gymnázium	Slavkovská 2064/19C	Kežmarok	Gym	súkromná	17	1	5,9%	1	5,9%	0,00
Stredná odborná škola	Garbiarska 1	Kežmarok	SOŠ	štátnej	195	39	20,0%	13	6,7%	0,67
Hotelová akadémia Otta Brucknera	MUDr. Alexandra 29	Kežmarok	SOŠ	štátnej	133	21	15,8%	11	8,3%	0,48
Stredná odborná škola	Kušnierska brána 349/2	Kežmarok	SOŠ	štátnej	176	35	19,9%	22	12,5%	0,37
Súkromná stredná odborná škola	Biela voda 2	Kežmarok	SOŠ	súkromná	70	22	31,4%	18	25,7%	0,18

Okres Sabinov

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium	Komenského 13	Lipany	Gym	štátna	150	6	4,0%	3	2,0%	0,50
Gymnázium Antona Príhavka	Komenského 40	Sabinov	Gym	štátna	51	3	5,9%	3	5,9%	0,00
Spojená škola	SNP 16	Sabinov	SOŠ	štátna	158	31	19,6%	11	7,0%	0,65
Stredná odborná škola	Komenského 16	Lipany	SOŠ	štátna	199	30	15,1%	17	8,5%	0,43
Súkromné Gymnázium DSA	Komenského 40	Sabinov	Gym	súkromná	25	3	12,0%	3	12,0%	0,00

Okres Snina

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium sv. Cyrila a Metoda ako organizačná zložka Cirkevnej	Švermova 10	Snina	Gym	cirkevná	55	1	1,8%		0,0%	1,00
Gymnázium	Študentská 4	Snina	Gym	štátna	128	6	4,7%	2	1,6%	0,67
Stredná priemyselná škola	Partizánska 1059	Snina	SOŠ	štátna	129	23	17,8%	7	5,4%	0,70
Stredná odborná škola	Sládkovičova 2723/120	Snina	SOŠ	štátna	133	15	11,3%	13	9,8%	0,13

Okres Stará Ľubovňa

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Cirkevné gymnázium sv. Mikuláša	Štúrova 383/3	Stará Ľubovňa	Gym	cirkevná	116	4	3,4%	3	2,6%	0,25
Gymnázium Terézie Vansovej	17. novembra 6	Stará Ľubovňa	Gym	štátna	149	5	3,4%	7	4,7%	-0,40
Stredná odborná škola technická	Levočská 40	Stará Ľubovňa	SOŠ	štátna	147	22	15,0%	7	4,8%	0,68
Stredná odborná škola	Jarmočná 108	Stará Ľubovňa	SOŠ	štátna	241	46	19,1%	22	9,1%	0,52
Obchodná akadémia	Jarmočná 132	Stará Ľubovňa	SOŠ	štátna	110	19	17,3%	15	13,6%	0,21
Stredná odborná škola sv. Klementa Hofbauera	Kláštorné 2	Podolínec	SOŠ	cirkevná	70	17	24,3%	10	14,3%	0,41

Okres Stropkov

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium	Konštantínova 64	Stropkov	Gym	štátna	122	8	6,6%	3	2,5%	0,63
Stredná odborná škola elektrotechnická	Hviezdoslavova 44	Stropkov	SOŠ	štátna	114	9	7,9%	3	2,6%	0,67
Stredná odborná škola	Hlavná 6	Stropkov	SOŠ	štátna	84	13	15,5%	13	15,5%	0,00

Okres Svidník

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Gymnázium blahoslavenej Matky Terezy	Sovietskych hrdinov 80	Svidník	Gym	cirkevná	13		0,0%		0,0%	
Gymnázium	Dukelská 30	Giraltovce	Gym	štátna	69	1	1,4%	1	1,4%	0,00
Gymnázium duklianských hrdinov	Komenského 16	Svidník	Gym	štátna	124	7	5,6%	8	6,5%	-0,14
Stredná odborná škola technická	Pionierska 361/4	Svidník	SOŠ	štátna	87	19	21,8%	6	6,9%	0,68
Obchodná akadémia ako organizačná zložka Spojenej školy	Centrálna 464	Svidník	SOŠ	štátna	130	18	13,8%	15	11,5%	0,17
Stredná priemyselná škola	Soviet. hrdinov 369/24	Svidník	SOŠ	štátna	57	13	22,8%	7	12,3%	0,46
Súkromná stredná odborná škola	Dukelská 33	Giraltovce	SOŠ	súkromná	87	18	20,7%	12	13,8%	0,33
Stredná zdravotnícka škola milosrdného Samaritána	Sovietskych hrdinov 80	Svidník	SOŠ	cirkevná	33	9	27,3%	6	18,2%	0,33
Stredná odborná škola arm. gen. L. Svobodu	Bardejovská 715/18	Svidník	SOŠ	štátna	102	32	31,4%	24	23,5%	0,25

Okres Vranov nad Topľou

Názov školy	Ulica	Obec	Druh školy	Zriaďovateľ	A 2016+2017	NA 9/2017	AMN (v %) 9/2017	NA 5/2018	AMN (v %) 5/2018	AB index
Cirkevné gymnázium sv. Františka z Assisi ako organizačná zložka	Školská 650	Vranov nad Topľou	Gym	cirkevná	41		0,0%	1	2,4%	
Gymnázium	Dr. C. Daxnera 88/3	Vranov nad Topľou	Gym	štátna	236	20	8,5%	9	3,8%	0,55
Stredná odborná škola	A. Dubčeka 963/2	Vranov nad Topľou	SOŠ	štátna	215	58	27,0%	29	13,5%	0,50
Stredná odborná škola drevárska	Lúčna 1055	Vranov nad Topľou	SOŠ	štátna	158	55	34,8%	23	14,6%	0,58
Spojená škola	Čaklov 249	Čaklov	SOŠ	štátna	69	26	37,7%	15	21,7%	0,42
Obchodná akadémia	Daxnerova 88	Vranov nad Topľou	SOŠ	štátna	129	23	39,0%	13	22,0%	0,43

4. Analýza stredných škôl

4.1 Gymnázia

Na území PSK k 15. septembru 2017 poskytovalo svoje služby v oblasti všeobecného vzdelávania 38 gymnázií s právnou subjektivitou, resp. ako organizačná zložka spojenej školy. V zriaďovateľskej pôsobnosti PSK je 18 (47,36%), 1 štátne (2,63%), 1 obecné (2,63%), 5 súkromných (13,16%) a 13 cirkevných gymnázií (34,22 %).

Počet gymnázií podľa druhu zriaďovateľa

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	2	-	-	1	1	4
Humenné	1	-	-	-	2	3
Kežmarok	1	-	1	1		3
Levoča	1	-	-	-	1	2
Medzilaborce	1	-	-	-	-	1
Poprad	1	1	-	1	1	4
Prešov	4	-	-	2	4	10
Sabinov	1	-	-	1	-	2
Snina	1	-	-	-	1	2
Stará Ľubovňa	1	-	--	-	1	2
Stropkov	1	-	-	-	-	1
Svidník	2	-	-	-	-	2
Vranov nad Topľou	1	-	-	-	1	2
Spolu	18	1	1	6	12	38

(zdroj Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

K 15. septembru 2017 študovalo v gymnáziách vo 4-ročnej, 5-ročnej a 8-ročnej forme štúdia 11428 žiakov. V gymnáziách v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK študovalo 7252 žiakov (63,46 %), v štátnom gymnáziu v Poprade študovalo 822 žiakov (7,20%), v obecnom gymnáziu 89 žiakov (0,79%), v súkromných gymnáziach 687 žiakov (5,98 %) a v cirkevných gymnáziach 2578 žiakov (22,57%).

Počet žiakov gymnázií podľa druhu zriaďovateľa

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	1193	-	-	118	94	1405
Humenné	542	-	-	-	359	901
Kežmarok	244	-	89	69	-	402
Levoča	177	-	-	-	268	445
Medzilaborce	79	-	-	-	-	79
Poprad	592	822	-	131	80	1625
Prešov	2339	-	-	283	1138	3760
Sabinov	413	-	-	86	-	499
Snina	313	-	-	-	192	505
Stará Ľubovňa	383	-	-	-	229	612
Stropkov	255	-	-	-	-	255
Svidník	325	-	-	-	-	325
Vranov nad Topľou	397	-	-	-	218	615
Spolu	7252	822	89	687	2578	11428

(zdroj Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

K 15. septembru 2017 nastúpilo do prvého ročníka gymnázií 1817 novoprijatých žiakov. Z tohto počtu do gymnázií v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK nastúpilo 1147 žiakov (63,13%), do štátneho gymnázia 111 žiakov (6,11%), do obecného gymnázia 20 žiakov (1,10%), do súkromných gymnázií 143 žiakov (7,87%) a do cirkevných 396 žiakov (21,79%).

Počet novoprijatých žiakov gymnázií

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	197	-	-	20	26	243
Humenné	127	-	-	-	61	188
Kežmarok	64	-	20	23	-	107
Levoča	16	-	-	-	19	35
Medzilaborce	19	-	-	-	-	19
Poprad	89	111	-	27	23	250
Prešov	299	-	-	46	170	503
Sabinov	56	-	-	27	-	83
Snina	37	-	-	-	32	69
Stará Ľubovňa	49	-	-	-	59	108
Stropkov	43	-	-	-	-	43
Svidník	81	-	-	-	-	81
Vranov nad Topľou	70	-	-	-	18	88
Spolu	1147	111	20	143	396	1829

(zdroj Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

4.2 Stredné odborné školy

Na území PSK k 15. septembru 2017 mali žiaci možnosť vzdelávať sa v 76 stredných odborných školách s právnou subjektivitou, resp. v organizačných zložkách spojených škôl. V zriaďovateľskej pôsobnosti PSK je 65 (78,98%), 12 súkromných (15,79%) a 4 cirkevné (5,23%) stredných odborných škôl.

Počet stredných odborných škôl podľa druhu zriaďovateľa

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	5	-	-	1	-	6
Humenné	6	-	-	1	-	7
Kežmarok	4	-	-	1	-	5
Levoča	3	-	-	-	1	4
Medzilaborce	1	-	-	-	-	1
Poprad	8	-	-	2	-	10
Prešov	16	-	-	6	1	23
Sabinov	2	-	-	-	-	2
Snina	2	-	-	-	-	2
Stará Ľubovňa	3	-	-	-	1	4
Stropkov	2	-	-	-	-	2
Svidník	4	-	-	1	1	6
Vranov nad Topľou	4	-	-	-	-	4
Spolu	60	0	0	12	4	76

(zdroj Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

K 15. septembru 2017 študovalo v stredných odborných školách (SOŠ) 22 750 žiakov. V stredných odborných školách v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK študovalo 19 461 žiakov (85,54%), v súkromných SOŠ 2 418 žiakov (10,63%) a v cirkevných SOŠ 871 žiakov (3,83%) žiakov.

Počet žiakov stredných odborných škôl podľa druhu zriaďovateľa

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	1461	-	-	183	-	1644
Humenné	2025	-	-	161	-	2186
Kežmarok	1530	-	-	270	-	1800
Levoča	813	-	-	-	379	1192
Medzilaborce	223	-	-	-	-	223
Poprad	2848	-	-	848	-	3696
Prešov	6442	-	-	699	301	7442
Sabinov	750	-	-	-	-	750
Snina	435	-	-	-	-	435
Stará Ľubovňa	880	-	-	-	101	981
Stropkov	386	-	-	-	-	386
Svidník	712	-	-	257	90	1059
Vranov nad Topľou	956	-	-	-	-	956
Spolu	19461	0	0	2418	871	22750

(zdroj Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

K 15. septembru 2017 nastúpilo do 1. ročníka stredných odborných škôl 6470 novoprijatých žiakov. Z toho do stredných odborných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti PSK 5614 žiakov (83,29%), do súkromných SOŠ 770 žiakov (11,42%) a do cirkevných SOŠ 356 žiakov (5,29%).

Počet novoprijatých žiakov stredných odborných škôl

Okres	PSK	štátne	obec	súkromné	cirkevné	spolu
Bardejov	427	-	-	59	-	486
Humenné	560	-	-	96	-	656
Kežmarok	524	-	-	113	-	637
Levoča	287	-	-	-	170	457
Medzilaborce	76	-	-	-	-	76
Poprad	738	-	-	234	-	972
Prešov	1666	-	-	166	113	1945
Sabinov	281	-	-	-	-	281
Snina	149	-	-	-	-	149
Stará Ľubovňa	288	-	-	-	38	326
Stropkov	109	-	-	-	-	109
Svidník	207	-	-	102	35	344
Vranov nad Topľou	302	-	-	-	-	302
Spolu	5614	0	0	770	356	6740

(zdroj: Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

5. Vyhodnotenie Všeobecne záväzného nariadenia PSK č. 55/2016, ktorým sa určuje počet tried prvého ročníka stredných škôl v územnej pôsobnosti Prešovského samosprávneho kraja pre prijímacie konanie v školskom roku 2017 / 2018

Názov skupiny odborov	Schválený plán Z PSK		Skutočnosť	
	Počet tried	Počet žiakov*	Počet tried	Počet žiakov*
	18. 10. 2016		Stav k 15.9.2017	
23 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba I	4,7	146	3,43	103,00
24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba II	24,09	707	14,83	377,00
25 Informačné a komunikačné technológie	5	151	4,77	143,00
26 Elektrotechnika	22,33	668	16,32	461,00
28 Technická a aplikovaná chémia	1,37	38	0,95	28,00
29 Potravinárstvo	11,71	347	10,46	255,00
31 Textil a odevníctvo	19,99	505	9,92	238,00
33 Spracúvanie dreva	8	231	5,22	131,00
34 Polygrafia a médiá	3,16	100	2,32	65,00
36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia	28,52	816	20,11	516,00
37 Doprava, pošty a telekomunikácie	3,35	103	2,45	72,00
39 Špeciálne technické odbory	6	190	5,50	165,00
42 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I	2,33	70	1,90	57,00
43 Veterinárske vedy	0,34	10	0,50	15,00
45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II	6,85	182	4,56	112,00
53 Zdravotnícke odbory vzdelávania na stredných zdravotníckych školách	15	437	12,97	389,00
63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I	34,37	1074	26,64	779,00
64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II	27,69	936	23,79	606,00
68 Právne vedy	2	52	1,67	50,00
76 Učiteľstvo	9,53	293	10,50	315,00
79 Gymnázium	71	2164	59	1829
82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I	10,93	331	6,10	183,00
85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	1,34	26	0,52	15,00
92 Bezpečnostné služby	0,7	21	1,00	30,00
Spolu za PSK	320,30	9598,00	245,42	6934

1) VZN nestanovuje počet žiakov, ale počet tried. Prepočet bol vykonaný klúčom gymnáziá 31 žiakov v triede, odbory SOŠ kategória M 30 žiakov v triede, kategória K 28 žiakov v triede okrem odboru hotelová akadémia 30 žiakov v triede, učebné odbory kategórie H,F,G 24 žiakov v triede.

2) Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava

Z uvedenej tabuľky je zrejmé, že pre prijímacie konanie do prvého ročníka stredných škôl pre školský rok 2017 / 2018 bolo naplánovaných o 74,88 tried viac, ako bola reálna potreba v PSK. V študijných odboroch bolo viac disponibilných miest a došlo k nenaplneniu učebných odborov. Najväčší rozdiel medzi plánovaným počtom tried a reálnym počtom tried bol v skupine odborov (pokles viac ako 29 %):

24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba II (39,46%),

31 Textil a odevníctvo (50,48%),
 33 Spracúvanie dreva (34,75%),
 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia (29,49%),
 45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II (33,44%),
 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II (44,20%).

6. Duálne vzdelávanie

Od 1. septembra 2015 je v platnosti zákon č. 61/ 2015 Z.z., ktorým sa zaviedol na stredných školách systém duálneho vzdelávania. V súlade s § 10 zákona sa v systéme duálneho vzdelávania žiak pripravuje na výkon povolania, skupiny povolení alebo na výkon odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa. V systéme duálneho vzdelávania žiak vykonáva praktické vyučovanie priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania. Duálne vzdelávanie je nástrojom, ktorý umožní absolventom lepšiu uplatniteľnosť na trhu práce, ktorá je klúčovým ukazovateľom účelnosti vzdelávacieho systému v PSK.

V PSK mali k 15. septembru 2017 v zmysle § 16 zákona č. 61/2015 Z.z. uzatvorené zmluvy o duálnom vzdelávaní nasledovní zamestnávateľia a školy:

Škola	Zamestnávateľ	Odbor	Počet žiakov
HA O. Brucknera, Kežmarok	Tatry mountain resorts, a.s., Demänovská dolina 72	6444 K čašník, servírka	8
		6445 K kuchár	8
SOŠ, Kušnierská brána 349/2, Kežmarok	Tatranská mliekareň, a.s. Kežmarok	2987 H 01 biochemik – mliekarská výroba	4
SOŠ obchodu a služieb, SDH 3, Prešov	dm drogeriemarkt, s.r.o., Bratislava, DEICHMAN, KAUFLAND, BILLA	6442 K obchodný pracovník	4
SOŠ technická, Kukučínova 483/12, Poprad	TATRAVAGÓNKA a.s. Poprad	2433 H obrábač kovov	19
		2426 K programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení	19
SŠ L. Podjavorinskej 22, Prešov	1. prešovská nástrojáreň, s.r.o., Prešov	2411 K mechanik nastavovač	1
	LINAK Slovakia s.r.o. Župčany		2
	REGADA s.r.o. Prešov		1
	GOHR s.r.o. Veľký Šariš	2426 K programátor obrábacích a zváracích strojov a zariadení	2
	SPINEA s.r.o. Prešov		6
	REGADA s.r.o. Prešov	2679 K mechanik – mechatronik	1
SOŠ technická, Volgogradská 1, Prešov	MUKINO s.r.o. Prešov	3661 H murár	3
	PLYNAS s.r.o. Prešov	3678 H inštalatér	3
SOŠ, A. Dubčeka 963/2, Vranov nad Topľou	BILLA, s.r.o., Bratislava	6442 K obchodný pracovník	3
SPOLU	12	11	84

K 15. 9. 2018 je uzavretých **247 zmlúv**, pričom deklarovaná potreba zo strany zamestnávateľov pre školský rok 2019/2020 je na úrovni 559 učebných miest. Definitívny termín uzavorenia zmlúv o duálnom vzdelávaní pre školský rok 2018 / 2019 je 31. január 2019.

7. Centrá odborného vzdelávania a prípravy

Podľa § 24 zákona NR SR č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení **stredná odborná škola môže pôsobiť ako centrum odborného vzdelávania a prípravy** (ďalej len „COVaP“), ak spĺňa nasledovné podmienky:

- spolupracuje so zamestnávateľmi v oblasti odborného vzdelávania a prípravy,
- má odporúčané učebné priestory a odporúčané vybavenie učebných priestorov určené normatívom materiálno-technického a priestorového zabezpečenia,
- je vzdelávacou inštitúciou ďalšieho vzdelávania podľa osobitného predpisu pripravujúceho na povolanie, skupinu povolaní alebo odborných činností súvisiacich s príslušným študijným odborom alebo s príslušným učebným odborom, v ktorom stredná odborná škola poskytuje odborné vzdelávanie a prípravu.

Centrá odborného vzdelávania a prípravy majú významný podiel na propagácii odborného vzdelávania a sú dôležitým nástrojom pre celoživotné vzdelávanie.

V súčasnosti na území PSK sú vytvorené nasledovné COVaP:

- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **gastronómiu, hotelierstvo, obchod a služby** pri Hotelovej akadémii J. Andraščíka, **Bardejov**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **obchod, cestovný ruch a služby** pri Súkromnej strednej odbornej škole Dukelská 33, 087 01 **Giraltovce**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **elektrotechniku, automatizáciu, elektroenergetiku, informačné a sieťové technológie** pri SPŠ elektrotechnickej, Plzenská 1, **Prešov**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **lesníctvo** pri Spojenej škole, Kollárova 10, **Prešov**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy v **stavebníctve** pri SOŠ technickej, Volgogradská 1, **Prešov**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy v **elektrotechnike** pri SOŠ elektrotechnickej, **Poprad – Matejovce**.
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **gastronómiu, hotelierstvo a turizmus** pri Hotelovej akadémii O. Brucknera, **Kežmarok**,
- Centrum odborného vzdelávania a prípravy pre **priemyselnú automatizáciu a informačné technológie** pri Spojenej škole, L. Podjavorinskej 22, **Prešov**.

8. Strategické ciele výchovy a vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji

K 15. septembru 2017 v stredných školách študovalo 31 744 žiakov a k 15. septembru 2016 ich bolo 33 593 žiakov, čo je o 1 849 žiakov menej. V priebehu rokov 2014 – 2017 klesol počet žiakov na stredných školách o 3 579 žiakov, čo je priemerne 894,75 žiakov ročne, teda v každom školskom roku približne o 30 tried menej. V súčasnosti študuje najviac žiakov v skupinách odborov: Gymnázium (28,26%), 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I (12,44%), 26 Elektrotechnika (8,92%), 53 Zdravotnícke odbory vzdelávania na stredných zdravotníckych školách (6,38%), 24 Strojárstvo a ostatná kovo spracúvacia výroba II (5,56%), 36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia (5,96%). Najmenej žiakov študuje v skupinách odborov: 25 Informačné a komunikačné technológie (0,45%), 42 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I (0,80%), 42 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II (1,02%), 85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II (0,12%)

Názov skupiny odborov	2016		2017		Rozdiel % podielu žiakov
	Počet žiakov k 15.9.	% podiel počtu žiakov	Počet žiakov k 15.9.	% podiel počtu žiakov	
	1	2	3	4	
23 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba I	327	0,97	363	1,14	0,17
24 Strojárstvo a ostatná kovospracúvacia výroba II	1 747	5,20	1765	5,56	0,36
25 Informačné a komunikačné technológie	0	0,00	143	0,45	0,45
26 Elektrotechnika	2 906	8,65	2833	8,92	0,27
27 Technická chémia silikátov	0	0,00	0	0,00	0,00
28 Technická a aplikovaná chémia	138	0,41	131	0,41	0,00
29 Potravinárstvo	727	2,16	819	2,58	0,42
31 Textil a odevníctvo	611	1,82	565	1,78	-0,04
32 Spracúvanie kože, kožušína	0	0,00	0	0,00	0,00
33 Spracúvanie dreva	526	1,57	512	1,61	0,05
34 Polygrafia a médiá	422	1,26	366	1,15	-0,10
36 Stavebníctvo, geodézia a kartografia	1 988	5,92	1891	5,96	0,04
37 Doprava, pošty a telekomunikácie	498	1,48	458	1,44	-0,04
39 Špeciálne technické odbory	596	1,77	636	2,00	0,23
42 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka I	231	0,69	254	0,80	0,11
43 Veterinárske vedy	27	0,08	35	0,11	0,03
45 Poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a rozvoj vidieka II	301	0,90	323	1,02	0,12
53 Zdravotnícke odbory vzdelávania na stredných zdravotníckych školách	2 005	5,97	2024	6,38	0,41
62 Ekonomické vedy	0	0,00	0	0,00	0,00
63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I	4 242	12,63	3948	12,44	-0,19
64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II	3 354	9,98	3179	10,01	0,03
68 Právne vedy	186	0,55	185	0,58	0,03
72 Publicistika, knihovníctvo a vedecké informácie	224	0,67	174	0,55	-0,12
75 Pedagogické vedy	23	0,07	43	0,14	0,07
76 Učiteľstvo	1 196	3,56	1250	3,94	0,38
79 Gymnázium	10 347	30,80	8 972,00	28,26	-2,54
82 Umenie a umeleckoremeselná tvorba I	932	2,77	807	2,54	-0,23
85 Umenie a umeleckoremeselná tvorba II	39	0,12	38	0,12	0,00
92 Bezpečnostné služby	0	0,00	30	0,09	0,09
Spolu	33 593	100,00	31 744	100,00	
z toho: gymnáziá	10 347	30,80	8 972,00	28,26	
z toho: stredné odborné školy	23246	69,20	22772,00	71,74	

(zdroj: Centrum vedecko-technických informácií, Bratislava)

Marketing a spolupráca

Aktivity

- A) Organizovať pracovné semináre pre pedagogických zamestnancov za účasti pedagógov z vysokých škôl, ktorých cieľom bude odovzdávanie nových poznatkov stredoškolským učiteľom v oblasti pedagogiky, psychológie, metodiky a didaktiky vyučovania.**
- B) Organizovať pracovné stretnutia zamestnancov odboru školstva, mládeže, telesnej výchovy a športu Ú PSK s riaditeľmi stredných škôl, poslancami a ďalšími zainteresovanými k optimalizácii škôl, odborov a tried.**
- C) Zaangažovať manažment škôl do marketingu škôl a vyhodnocovať činnosť riaditeľa školy a manažmentu školy v tejto oblasti.**
- D) Zintenzívniť spoluprácu odboru školstva, mládeže, telesnej výchovy a športu Ú PSK s odbormi školstva v mestách a obciach, školskými úradmi a okresným úradom v sídle kraja.**
- E) Posilniť kariérové poradenstvo v spolupráci s Centrami pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie.**

Gymnáziá

Všeobecné vzdelávanie na gymnáziách je základnou prípravou žiakov pre štúdium na vysokých školách, ktorého výsledkom je vysoká úroveň vedomostných znalostí absolventov s vyprofilovanými osobnostnými postojmi a názormi. Kvalita je zabezpečovaná kvalifikovanými pedagogickými zamestnancami aj v prepojení s univerzitným prostredím v školách s kvalitným materiálno-technickým vybavením.

Gymnáziá upravujú obsah vzdelávania v rámci svojich školských vzdelávacích programov podľa vlastných vzdelávacích zámerov, regionálnych potrieb a podmienok, potrieb a záujmov žiakov.

Kvalita gymnaziálneho vzdelávania je základným predpokladom na jej pôsobenie na trhu vzdelávacích možností a príležitostí. Gymnázium musí byť vzdelávacou inštitúciou, ktorá dosahuje v merateľných a porovnateľných kritériá hodnotenia kvality škôl čo najvyššie parametre a garantuje kvalitu ponúkaného výchovno-vzdelávacieho procesu. Ich jednoznačnou úlohou je príprava žiakov pre vysokoškolské štúdium, tak, aby žiaci gymnázií boli kvalitne pripravení na vysokoškolské štúdium aj v oblasti prírodovedných a technických odborov na vysokých školách s možnosťou aktívneho pracovného života na východnom Slovensku.

Gymnaziálne vzdelávanie v Prešovskom samosprávnom kraji má tieto strategické ciele:

Ciel 1. Optimalizovať počet žiakov gymnázií

Aktivity

- 1.1 Navrhovať počet tried pre prijímanie žiakov do 1. ročníka gymnázií v územnej pôsobnosti PSK tak, aby podiel žiakov gymnázií **tvoril maximálne 30 % z celkového počtu žiakov stredných škôl v rámci jednotlivých okresov.**
- 1.2 Optimalizovať sieť gymnázií, počet tried v nich a najmä počet žiakov v triedach tak, aby sa dosiahol v rámci okresov, ako aj celého kraja maximálny **podiel žiakov gymnázií na úrovni do 30 %.**

Ciel 2. Rozvíjať spoluprácu gymnázií s vysokými školami

Aktivity

- 2.1 Pripravovať školské vzdelávacie programy pre žiakov v spolupráci s vysokými školami, hlavne s Prešovskou univerzitou, Technickou univerzitou v Košiciach a Univerzitou P.J. Šafárika v Košiciach.
- 2.2 Zvýšiť atraktívnosť prírodných vied, vedy, výskumu a vývoja, a to vytváraním partnerstiev s vysokými školami technického a prírodovedného zamerania aj za účelom zapájania nadaných žiakov do riešenia výskumných úloh. Zapojiť vysoké školy do spolupráce pri príprave olympiad a stredoškolských súťaží najmä technického a prírodovedného charakteru.

Ciel 3. Modernizovať materiálno-technické vybavenie gymnázií

- 3.1 Modernizovať učebne, laboratóriá, školské knižnice a ostatné priestory škôl a skvalitňovať materiálno-technické zabezpečenie gymnázií modernými učebnými pomôckami.
- 3.2 Zvyšovať energetickú efektívnosť budov.

Stredné odborné školy

Odborné vzdelávanie a príprava je systém, ktorý umožňuje získať odborné zručnosti, kompetencie a vedomosti potrebné pre pracovné uplatnenie. Uplatniteľnosť absolventov stredných škôl na trhu práce je klúčovým ukazovateľom účelnosti vzdelávacieho systému. Aby tento systém bol efektívny je potrebné, aby všetci sociálni partneri (PSK, školy, zamestnávatelia) boli zapojení do definovania zručností a spôsobilostí pre potreby výkonu povolaní i do tvorby školských vzdelávacích programov. Tu je dôležitá spolupráca so zamestnávateľmi, aby aktívne spolupracovali pri školských vzdelávacích programoch na základe ich regionálnych potrieb, ale v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Je potrebné rozširovať a budovať elokované pracoviská škôl v lokalitách, kde sú zamestnávatelia.

Cieľom je vytvoriť optimálnu štruktúru vzdelávacej ponuky pre absolventov základných škôl na základe potrieb zamestnávateľov, regionálnej štruktúry dopravy a ubytovacích možností stredných odborných škôl. Nevyhnutnosťou je aj zlepšenie celoživotného vzdelávania, ktorého garantom budú zamestnávatelia spolu so strednými odbornými školami. Stredoškolské odborné vzdelávanie sa musí koncentrovať na nábor kvalitných žiakov s potenciálom pre úspešné zvládnutie jednotlivých odborov a schopnosťou získať čo najviac skúseností, zručností a vedomostí uplatniteľných na trhu práce.

Hlavným cieľom Prešovského samosprávneho kraja v oblasti odborného vzdelávania je pripraviť žiakov stredných odborných škôl pre úspešné uplatnenie sa na trhu práce a pre vysokoškolské štúdium, ale tiež zvyšovať záujem žiakov a širokej verejnosti o odborné vzdelávanie ako také.

Vzdelávanie na stredných odborných školách v Prešovskom samosprávnom kraji má tieto strategické ciele:

Ciel 1. Optimalizácia a stabilizácia siete škôl

Aktivity

- 1.1 Vytvoriť optimálnu štruktúru vzdelávacej ponuky pre absolventov základných škôl na základe potrieb zamestnávateľov, regionálnej štruktúry dopravy a ubytovacích možností stredných odborných škôl.

- 1.2 Pre schválenie učebného alebo študijného odboru na stredných školách v budúciach rokoch brať do úvahy aj zapojenie škôl do systému duálneho vzdelávania.
- 1.3 Postupne dávať do útlmu odbory, ktoré nesúvisia s hlavným zameraním školy a vyprofilovať školy v súlade s ich názvom.
- 1.4 Stanoviť počty žiakov pre prijímacie konanie do 1. ročníka len v študijných a učebných odboroch, ktoré spĺňajú potreby trhu práce.
- 1.5 Odstraňovať duplicitné odbory v školách, ktoré sú v geografickej blízkosti.
- 1.6 Propagovať 3-ročné učebné odbory, ktoré sú žiadane zamestnávateľmi i trhom práce.
- 1.7 Stabilizovať sieť škôl tak, aby boli prevádzkyschopné bez dofinancovania zriaďovateľa.
- 1.8 Zachovať dostupnosť vzdelávacej ponuky v nadväznosti na udržanie efektivity vzdelávania.

Ciel 2. Modernizácia materiálno-technického stavu stredných odborných škôl

- 2.1 Modernizovať učebne, laboratóriá, školské knižnice a ostatné priestory škôl a skvalitňovať materiálno-technické zabezpečenie učebných a študijných odborov modernými učebnými pomôckami
- 2.2 Zvyšovať energetickú efektívnosť budov.

Ciel 3. Rozvoj odborného vzdelávania pre trh práce

- 3.1 Aktívne komunikovať so zamestnávateľskými zväzmi a zamestnávateľmi.
- 3.2 Podpisovať memorandá o spolupráci so zamestnávateľmi a zvýšiť počet škôl zapojených do systému duálneho vzdelávania.
- 3.3 Zapájať zástupcov firiem do náborov žiakov základných škôl.
- 3.4 Pozývať zamestnávateľov do spolupráce pri tvorbe školských vzdelávacích programov.

Ciel 4. Spolupráca so zamestnávateľmi bez duálneho vzdelávania

- 4.1 Na základe zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania zabezpečiť prax žiakov vo firmách.
- 4.2 Organizovať exkurzie do podnikov, umožniť žiakom účasť na organizovaní firemných aktivít.
- 4.3 V spolupráci so zamestnávateľmi určovať témy pre ročníkové práce, projektové vyučovanie, olympiády a súťaže najmä v oblasti odborných predmetov.
- 4.4 Účasť firiem na náboroch žiakov základných škôl do učebných a študijných odborov.

Ciel 5. Rozvoj centier odborného vzdelávania a prípravy

- 5.1 Aktívne vyhľadávať spolupracujúce firmy v regióne.
- 5.2 Zlepšovať materiálno-technické vybavenie existujúcich centier odborného vzdelávania a prípravy.
- 5.3 Ponúkať rekvalifikačné kurzy podľa požiadaviek zamestnávateľov a potrieb trhu práce.
- 5.4 Vypracovať ponuku školiacich aktivít v COVaP pre učiteľov a majstrov odborného výcviku v spolupráci so zamestnávateľmi.
- 5.5 Kontrolovať reálnu činnosť a efektívnu prácu centier odborného vzdelávania a prípravy.
- 5.6 Budovať ďalšie centrá podľa požiadaviek trhu práce a regionálnych špecifík.

Cieľ 6. Propagácia odborného vzdelávania a technických odborov

- 6.1 Zapojiť zamestnávateľov do organizácie Dní otvorených dverí na stredných odborných školách.
- 6.2 Podporovať školy k aktívnej propagácii svojej činnosti na sociálnych sieťach.
- 6.3 Aktívne sa zúčastňovať verejných prezentácií a prezentovať školy PSK na webovom portáli PSK a v médiách.
- 6.4 Zintenzívniť propagáciu na základných školách organizovaním spoločných podujatí žiakov ZŠ a SOŠ (súťaže, spoločné projekty, voľnočasové aktivity).
- 6.5 Poskytnúť dielne praktického vyučovania pre žiakov ZŠ v rámci výučby technickej a polytechnickej výchovy.

Záver

V predloženom materiáli sú uvedené strategické ciele a opatrenia pre rozvoj výchovy a vzdelávania v Prešovskom samosprávnom kraji v rokoch 2019 – 2020, ktoré by mali prispieť k zvýšeniu kvality a atraktivity stredoškolského vzdelávania.

Uvedomujeme si svoju zodpovednosť za rozvoj vzdelávania, ktorá spočíva v správnom nastavení odborov vzdelávania v stredných školách, v prepojení obsahu vzdelávania s trhom práce a potrebami zamestnávateľov v uplatnení absolventov na trhu práce s dôrazom na rozvoj celoživotného vzdelávania.

V tomto procese je nevyhnutné pravidelné monitorovanie a hodnotenie efektívnosti fungovania jednotlivých škôl nielen z hľadiska finančného, ale aj z hľadiska spolupráce so všetkými partnermi zainteresovanými na vzdelávaní, z hľadiska nezamestnanosti absolventov a ich uplatnenia na trhu práce.

V Prešovskom samosprávnom kraji je potrebné rozvíjať vzdelávanie v spolupráci so všetkými inštitúciami tak, aby vzdelávanie v školách na území Prešovského samosprávneho kraja poskytovalo žiakom relevantné vedomosti, zručnosti a kompetencie pre profesionálnu kariéru alebo ďalšie štúdium, stimulovalo podnikateľské mysenie a prispelo k osobnostnému rozvoju mladej generácie, ktorá o niekoľko rokov vstúpi na trh práce.